

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
Державний заклад
ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. Ушинського

МАТЕРІАЛИ ДЕВ'ЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З АДАПТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
УПРАВЛІННЯ НАВЧАННЯМ
ATL-2023

25 – 27 жовтня 2023 р.

Одеса – 2023

Друкується за рішеннями:

Вченої ради НПУ імені К. Д. Ушинського (протокол №4 від 30.11.2023)

Вченої ради Інституту цифровізації освіти НАПН України

(протокол №15 від 30.11.2023)

A28 **Адаптивні технології управління навчанням: збірник матеріалів дев'ятої міжнародної конференції.**
Одеса-Київ, 25–27 жовтня 2023 р. – Київ: ЦО НАПН України, 2023. 92 с.

ISBN 978-617-8330-10-1

Організатори конференції започаткували традицію обміну досвідом зі створення та використання адаптивних технологій управління навчанням. У конференції приймають участь науковці України, Словенії, Ізраїлю, Литви, Казахстану, Болгарії, Латвії.

Тематика конференції охоплює наступне коло питань: психолого-педагогічні проблеми адаптивного навчання; інформаційні та інтелектуальні технології в управлінні навчанням; методика адаптивного навчання інформатики у ВНЗ та школі; освітні вимірювання в адаптивному управлінні; адаптивні технології соціальної інформатики; системи управління контентом.

ПРОГРАМНИЙ КОМІТЕТ

Співголови

Биков В.Ю. проф. (Україна, Київ)
Красножон А. В. доц. (Україна, Одеса)

Заступники голови

Мазурок Т.Л. проф. (Україна, Одеса)
Музиченко А. В. проф. (Україна, Одеса)
Галіцан О. А. доц. (Україна, Одеса)

Члени комітету

Абершек Б. проф. (Словенія, Марібор)
Антощук С.Г. проф. (Україна, Одеса)
Блох М. Д. проф. (Ізраїль, Тель-Авів)
Гогунський В.Д. проф. (Україна, Одеса)
Гриценко В.І., проф. (Україна, Київ)
Довбиш А.С. проф. (Україна, Суми)
Ків А.Ю. проф. (Україна, Одеса)
Ламанаускас В. проф. (Литва, Шауляй)
Маклаков Г.Ю. проф. (Болгарія, Софія)
Манак А.Ф. проф. (Україна, Київ)
Маншарипова А.Т. проф. (Казахстан, Алмати)
Семеріков С.О. проф. (Україна, Кривий Ріг)
Снитюк В.Є. проф. (Україна, Київ)
Плотніков В.М., проф. (Україна, Одеса)
Триус Ю.В. проф. (Україна, Черкаси)

ОРГКОМІТЕТ

Голова

д.т.н., професор Мазурок Т. Л.

Заступники голови

доц. Брескіна Л.В., доц. Яновський А. А.

Секретар

доц. Бойко О. П.

Члени оргкомітету

Кобякова Л. М., Корабльов В. А., Рубанська О. Я., Шувалова О. І.,
Черних В. В.

ISBN 978-617-8330-10-1

© Навчально-науковий інститут природничо-математичних наук, інформатики та менеджменту Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра прикладної математики та інформатики, 2023
© Інститут цифровізації освіти НАПН України, 2023

СВОЄРІДНІСТЬ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО РОБОТИ З НЕБЛАГОПОЛУЧНИМИ СІМ'ЯМИ

Кріль А. П.

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Актуальність дослідження зумовлена тим, що натеper однією з найбільших проблем, які постають перед українським суспільством, є криза сім'ї як основного соціального інституту. Ця проблема ще більше загострюється атмосферою тривалого військового конфлікту. Але погіршення стану сім'ї в усіх аспектах її життєдіяльності, на нашу думку, є узагальненим процесом, що має свої корені в минулому. Зокрема, розвиток цього процесу визначений впливом таких негативних факторів, як алкоголізм, наркоманія, низький рівень життя, невирішеність житлової проблеми, погіршення стану здоров'я населення, включаючи новонароджених, тощо.

Слід зазначити, що проблематика сім'ї довгий час залишалася на периферії уваги дослідників, і стала своєрідною «зоною замовчування». Великою мірою саме через це українська сім'я зараз опинилася в такому складному становищі, адже проблеми та складнощі, які виникають в сфері внутрішніх сімейних відносин, не отримують відповідного відображення в суспільній свідомості, суспільство не рефлексує стан сім'ї, перспективи та тенденції її розвитку. З урахуванням зазначених причин поняття «неблагополучна сім'я» набуло на сьогоднішній день особливої актуальності, адже сімейна нестабільність перетворилася з сумного винятку в атрибутивну характеристику значної кількості сімей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій довів, що специфіку роботи педагога з неблагополучними сім'ями глибоко розкривали Л. Моргай, І. Трубавіна, Т. Жаровцева.

Проте, із упровадженням Концепції Нової української школи дослідницька увага вчених знову актуалізувалась.

Мета дослідження полягає у висвітленні специфіки підготовки майбутніх учителів до роботи в неблагополучними сім'ями в сучасній школі.

Вчитель, що ефективно впроваджує засадничі принципи Нової української школи, або *класовод*, є педагогічним працівником, що здійснює педагогічну діяльність з учнями свого класу, окремими учнями, їх батьками, організує та проводить позаурочну та культурно-масову роботу, сприяє взаємодії учасників освітнього процесу з метою створення відповідних умов для виконання завдань навчання і виховання, самореалізації та розвитку учнів (вихованців), їх соціального захисту. Класовод несе на собі велику відповідальність за формування особистості учнів, тобто він виступає як ключовий фактор у вихованні цілісної особистості, здатної добре адаптуватися до світу, що швидко змінюється. Окрім того, він: несе відповідальність за збереження життя і здоров'я учнів під час навчального процесу; забезпечує проведення навчального процесу, що регулюється законодавством і нормативно-правовими актами з питань

охорони праці, безпеки життєдіяльності; організовує вивчення учнями правил і норм з охорони праці, безпеки життєдіяльності; проводить профілактичну роботу з метою запобігання травматизму серед учнів під час навчального процесу.

Працюючи з неблагополучними сім'ями в системі загальної середньої освіти, необхідно розглядати широкий спектр питань, які стосуються не лише освіти, а й соціального благополуччя цих родин. Це включає в себе розвиток програм та ініціатив, спрямованих на підтримку родин, надання психологічної підтримки, а також сприяння у забезпеченні доступу до соціальних та медичних послуг. Тобто, для ефективної роботи з такими сім'ями в установах середньої освіти важливо створювати інклюзивне навчальне середовище, яке дозволить кожному учневі розвиватися відповідно до його потенціалу.

Так зване «сімейне неблагополуччя» дуже часто виникає через наступні фактори: неприйнятні умови проживання, фінансові труднощі; зловживання алкоголем та наркотиками членами сім'ї; наявність відкритих та прихованих конфліктів між батьками та іншими членами сім'ї; відсутність емоційного зв'язку між батьками та дітьми, неспроможність знайти спільну мову; орієнтація батьків лише на матеріальне благополуччя дитини, ігноруючи її виховання та духовний розвиток.

На нашу думку, суттєво покращити підготовку майбутніх учителів до роботи з неблагополучними сім'ями може впровадження комплексу педагогічних умов.

1. Індивідуалізація навчання: Враховуючи можливі обмеження та особливості учнів, класовод повинен адаптувати навчальний матеріал до індивідуальних потреб кожної дитини з неблагополучної сім'ї. Важливо враховувати їх соціальні, емоційні та психологічні особливості.

2. Створення безпечного навчального середовища. Класовод повинен створити атмосферу довіри, підтримки та розуміння для дітей, які походять із неблагополучних сімей. Важливо навчити дітей співпрацювати й спілкуватися один з одним, проявляючи повагу й толерантність.

3. Розвиток соціальних навичок. Класовод повинен працювати над формуванням соціальних навичок, які допоможуть дітям адаптуватися до навчального середовища й поза ним. Важливо навчати учнів спілкуватися конструктивно, вирішувати конфлікти та встановлювати позитивні стосунки з іншими.

4. Психологічна підтримка. Класовод повинен виявляти чуйність та емпатію до потреб учнів з неблагополучних сімей. Забезпечення психологічної підтримки та можливість отримання консультацій від спеціалістів може бути важливим елементом підтримки для таких учнів.

5. Використання інтерактивних методик навчання. Класовод може використовувати інтерактивні методи навчання, які сприяють активному залученню учнів до освітнього процесу. Ігрові технології, проекти, групові завдання та практичні заняття можуть стимулювати інтерес та мотивацію учнів з неблагополучних сімей.

6. Формування позитивного самовизначення. Класовод повинен підтримувати позитивне самовизначення учнів з неблагополучних сімей, підкреслюючи їхні сильні сторони та досягнення. Важливо стимулювати їх до досягнення успіхів у навчанні та особистісному розвитку

Висновки. Робота класоводів з неблагополучними сім'ями відіграє ключову роль у створенні сприятливого навчального середовища для учнів, що походять з таких сімей. Зокрема, робота класоводів з неблагополучними сім'ями може сприяти створенню сприятливих умов для розвитку учнів та забезпечення тим можливості відчувати себе підтриманими та успішними у шкільному середовищі. Поряд з тим, робота класоводів з неблагополучними сім'ями вимагає глибокого розуміння потреб і проблем цих сімей, а також гнучкості та інноваційного мислення у розробці програм та підходів, спрямованих на поліпшення життя дітей та їхніх родин.

Література

1. Моргай Л. А. Особливості діяльності соціального працівника у роботі з неблагополучними сім'ями. *The scientific heritage (Budapest, Hungary)*. VOL 2, No 85 (85) (2022). S. 38-40.
2. Трубавіна І. М. Соціально-педагогічна робота з сім'єю в Україні: теорія та методика: монографія. Харків: Нове слово, 2007. 398 с.
3. Шахрай В. М. Технології соціальної роботи: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 464 с.

УДК 378:316.77

ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТОДИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ЗАСОБІВ LMS ПЛАТФОРМИ В ЗМІШАНОМУ НАВЧАННІ

Глазунов М. Ю., Корабльов В. А., Бойко О. П.

Університет Ушинського

Епоха цифрової трансформації з кожним роком торкається нових, самих різноманітних сфер життя, включаючи освіту. З розвитком технологій та збільшенням доступності інтернету, освітній процес постійно адаптується до сучасних реалій. Однією з ключових інновацій є використання систем управління навчанням (LMS) для змішаного навчання. Ця проблема є актуальною, оскільки вона впливає на якість та ефективність навчального процесу. Змішане навчання стає все більш популярним, адже воно дозволяє комбінувати переваги традиційного та онлайн-навчання.

LMS - це програмне забезпечення для адміністрування, документації, відстеження, звітності та доставки навчальних курсів та програм. Системи управління навчанням виникли безпосередньо з електронного навчання і стали ключовим інструментом для змішаного навчання, яке поєднує онлайн-матеріали з традиційними методами навчання.

Змішане навчання, або *flipped classroom*, - це педагогічна стратегія, яка має на меті збільшити залученість студентів до навчання, пропонуючи їм вивчати матеріал вдома та працювати над розв'язанням проблем під час занять. Цей підхід дозволяє вчителям зосередитися на практичних аспектах навчання, забезпечуючи більш глибоке розуміння матеріалу.

Історія систем LMS бере свій початок у далекому минулому, коли технології тільки починали втілювати ідею дистанційного навчання. Перші спроби створити